

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

"Ενα καλοστρωμένο και καλαίσθητο τραπέζι προδιαθέτει όχι μόνο τους άνθρωπους άλλα και την ίδια την δρεξι. "Ενα βάζο μὲ δροσερὰ πολύχρωμα λουλούδια, ένα καθαρὸ και καλοσιδερωμένο τραπεζομάνδηλο και γνώσεις μαγειρικῆς, μαζὺ μὲ γοῦστο, εἶναι δ, τι χρειάζεται τὸ τραπέζι μας, γιὰ νὰ φαίνεται και νὰ εἶναι περιποιημένο. Αύτό, ἄλλωστε, διαλαλεῖ και τὶς οἰκοκυρικὲς ἀρετές μας.

Τὸ τραπέζι τῆς τραχτεζχρίας μπορεῖ νὰ εἶναι τετράγωνο, ὅβαλ ἢ στρογγυλὸ (ροτόντα), δποιοθήποτε δμως κι' ἀν εἶναι τὸ σχῆμα του, οἱ καρέκλες τοποθετοῦνται γύρω - γύρω και στρώνεται ἐπάνω τὸ τραπεζομάνδηλο ποὺ πρέπει ἀπαραίτητα νὰ εἶναι ἀρκετὰ μεγάλο, ὥστε νὰ περισσεύει ιπό τὰ πλάγια 30 ἑκ. τουλάχιστο. Έκτός, ἔὰν ἀντὶ γιὰ τραπεζομάνδηλο χρησιμοποιοῦμε ἀτομικὰ πετσετάκια, τὰ λεγόμενα «σὲτ» δπότε τοποθετοῦμε ἀπὸ ἕνα στὸν καθένα συνδαιτυμόνα, κι ἔνα μεγαλύτερο στὴ μέση. "Αν τὸ τραπεζομάνδηλο εἶναι χρωματιστό, πρέπει νὰ προσέξωμε νὰ ἐναρμονίζεται μὲ τὸ χρῶμα τοῦ σερβίτσιου.

"Η ἀπόστασις τοῦ ἑνὸς συνδαιτυμόνα ἀπὸ τοῦ ἄλλου κανονίζεται ἀνάλογα μὲ τὸ μέγεθος τοῦ τραπεζιοῦ και μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν καλεσμένων. Πάντως στὴν κεφαλὴ τοῦ τραπεζιοῦ κάθεται πάντα ἡ οἰκοδέσποινα. Στὰ δεξιά της, εἶναι ἡ ἐπισημότερη θέσι γιὰ κυρία ἢ δεσποινίδα.

"Αφοῦ κανονισθοῦν οἱ θέσεις ἀπὸ πρὸν, ὥστε νὰ μὴ γίνει καμιὰ σύγχισι και ἀταξία τὴν ὥρα τοῦ φαγητοῦ, ἐτοιμάζεται και τὸ τραπέζι.

Κάθε πρόσωπο πρέπει νὰ ἔχει μπροστά του δύο πιάτα, ἔνα μεγάλο κι' ἔνα μικρὸ - γιὸ δρεκτικὰ τὸ ἔνα και γιὰ τὸ κυρίως φαγητὸ τὸ ἄλλο - ἀν πρόκειται γιὰ μεσημεριανὸ γεῦμα, ἔνα μεγάλο κι' ἔνα τῆς σούπας ἀν πρόκειται γιὸ δεῖπνο.

Στὴν δεξιά μεριά μπαίνει τὸ μαχαῖρι μὲ τὴν κοφτερὴ μεριά πρὸς τὸ πιάτο και τὸ κουτάλι, ἀν χρειάζεται, μὲ τὸ κοῖλο πρὸς τὰ ἔξω, δηλ. δπως εἶναι. Στὴν ἀριστερὴ μεριά τοποθετοῦνται ἔνα ἢ δύο πηρούνια. "Αν τὸ δεύτερο πιάτο εἶναι τῆς σούπας, δεύτερο πηροῦνι δὲν χρειάζεται."Αν δμως εἶναι μικρὸ φαγητοῦ, σαλάτας δπως λέμε, τότε χρειάζετοι και τὸ δεύτερο πηροῦνι ποὺ πρέπει νὰ εἶναι μικρότερο.

Μπροστὰ ἀπὸ τὰ πιάτα τοῦ κάθε συνδαιτυμόνα βάζουμε τέσσερα, τρία ἢ δυὸ ποτήρια. "Αν εἶναι τρία τὰ τοποθετοῦμε τριγωνικά, ἀν εἶναι περισσότερα ἢ λιγώτερα σὲ ἵσια γραμμή. 'Ο ἀριθμὸς τῶν ποτηριῶν ἔξαρται βέβαια ἀπὸ τὰ εἶδη τῶν κρασιῶν ποὺ θὰ προσ-

φέρωμε. Συνήθως είναι ξανά σαμπάνια, ξανά για νερό καὶ δυὸς γιὰ κρασιά. Αύτὴ δημοσιὰ ἢ διάταξις δὲν είναι καὶ υποχρεωτική, συνηθίζεται μάλιστα τώρα ξανάς ἄλλος τρόπος : στὴ δεξιά ἐπάνω μεριὰ καὶ ἀκριβῶς ἔκει ποὺ τελειώνει ἡ ἄκρη τοῦ μαχαιριοῦ, βάζομε τὸ ποτῆρι τοῦ νεροῦ καὶ δίπλα του, πρὸς τὰ δεξιά, τοῦ κρασιοῦ καὶ παραλείπονται ὅλα τὰ ἄλλα.

"Οπως εἴπαμε καὶ παραπάνω στὸ δεῖπνο συνηθίζεται νὰ προσφέρωμε σοῦπα. Στὴν περίπτωσι αὐτή, ἢ σουπιέρα δὲν ἔμφανίζεται ποτὲ στὸ τραπέζι, ἀπλούστατα οἱ σοῦπες βρίσκονται σερβιρισμένες στὰ πιάτα καὶ είναι τοποθετημένες στὸ τραπέζι, πρὶν περάσουν οἱ καλεσμένοι στὴν τραπεζαρία.

"Οταν πρόκειται νὰ σερβιρισθεῖ ψάρι, ύπάρχει εἰδικὸ μαχαιροπήρουνο ποὺ βοηθάει τὸν ἄνθρωπο ποὺ ξέρει νὰ φάει νὰ τὸ «ξεκαλίσει» εύγενικά. Ἡ χρωματιστὴ εἰκόνα μας σᾶς δείχνει ξανά τραπέζι ἔτοιμο γιὰ σερβίρισμα ψαριοῦ.

Πολλὲς συνήθειες ἄλλαξαν καὶ πολλὲς συζητήσεις ἔγιναν γύρω ἀπὸ τὴν πετσέτα τοῦ φαγητοῦ. Στὶς μέρες μας ἔχει σχεδὸν καταργηθεῖ ἢ ἀντικατασταθεῖ ἀπὸ τὶς κομψότατα καὶ καλλιτεχνικὰ τυπωμένες χάρτινες. Καλὸς είναι δημοσιὸς σ' ξανά ἐπίσημο γεῦμα νὰ υπάρχουν. Τὶς διπλώνομε ἀπλὰ καὶ βάζοντας μέσα μιὰ ἢ δυὸς ψιλὲς φέτες ψωμιοῦ - αὐτὲς ποὺ ἀναλογοῦν στὸν κάθε καλεσμένο - τὶς τοποθετοῦμε ἀριστερὰ ἀπὸ τὰ πιάτα. "Αν θέλωμε, μπρὸς ἀπὸ τὴν θέσι τοῦ κάθε συνδαιτυμόνα σὲ μιὰ καρτελίτσα ζωγραφισμένη στὴν ἄκρη ἢ μ' ξανά λουλούδι καρφιτσωμένο στὴ γωνιά, γράφομε τὸ σημάδι του καὶ στὴν πίσω μεριὰ τὸ μενοῦ. "Αν πρόκειται νὰ προσφέρωμε πολλὰ φαγητὰ κι ὅχι μόνο ξένδος εἴδους, τότε εἴμαστε ἀναγκασμένοι ν' ἀλλάξωμε πιάτα καὶ μαχαιροπήρουνα. Τὸ ίδιο γίνεται κι ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα τοῦ τυριοῦ καὶ τοῦ φρούτου. Μονάχα ποὺ πρὶν τὸ φρούτο πρέπει νὰ μαζευτοῦν οἱ ἀλατιέρες καὶ διὰ ἄλλο δὲν χρειάζεται πιὰ στὸ τραπέζι.

Γιὰ τὸ σερβίτσιο ποὺ θὰ βάλωμε στὸ τραπέζι μας μποροῦμε νὰ ποῦμε πολλὰ. Σήμερα συνηθίζονται τὰ πολυτελῆ πιατικὰ καὶ κρύσταλλα στὰ ἐπίσημα γεύματα καὶ τὰ χρωματιστὰ πήλινα γιὰ καθημερινά, ἀλλὰ σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα δημοσιοῦ καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα, μᾶς κατευθύνουν τὰ οἰκονομικὰ μέσα μας.

Μποροῦν νὰ μᾶς λείψουν τὰ ἀκριβὰ καὶ καλλιτεχνικὰ πράγματα. Ἀφοῦ τὸ συμπληρωμένο σερβίτσιο φαγητοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ σκεύη, είναι καὶ πολυέξοδο. "Ολα αὐτὰ δημοσιοῦ μπορεῖ νὰ είναι ἀπλὰ καὶ φτηνὰ πράγματα ποὺ τίποτα δὲν τὰ ἔμποδίζει νὰ είναι συγχρόνως καὶ χαριτωμένα.

Πάντως ἀπαραίτητη πολυτέλεια καὶ προσιτὰ σ' ὅλους είναι :

1) ἡ ἄσπιλη λευκότητα τοῦ τραπεζομάντηλου ποὺ μπορεῖ νὰ είναι καὶ ἀκέντητο, προκειμένου νὰ είναι κακόγουστα πολυφορτωμένο μὲ μεγάλα σχέδια ἢ λουλούδια, ἢ ἀμεμπτη καθαριότητα τῶν ποτηριῶν δημοσιοῦ καὶ τὸ γυάλισμα στὰ μαχαιροπήρουνα.

2) ἡ σωστὴ διάταξι τῶν φαγητῶν, διὰ ἀπλῶν κι ἀν είναι καὶ,

3) ἡ συμμετρικὴ τοποθέτησις τοῦ κάθε σερβίτσιου.

Γιὰ πᾶνε δῆμως δλα καλὰ ἀνάγκη νὰ μᾶς βοηθήσει καὶ τὸ μέγεθος τοῦ τραπεζιοῦ ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ἀρκετὰ ἄνετο, γιὰ νὰ μπορέσουμε ν' ἀτλώσωμε σὲ δημορφη δψι, χωρὶς στρίμωγμα καὶ σύγχυσι: τὰ ποτήρια, τὰ πιάτα καὶ τὰ μαχαιροπήρουνα.

Εἶναι σπάνιο νὰ μὴν μᾶς βρίσκονται λίγα λουλούδια, λίγη πρασινάδα. Μ' αὐτὰ θὰ στολίσωμε καὶ τὸ πιὸ σεμνὸ τραπέζι. "Οσο δῆμως πιὸ ἐπίσημο εἶναι τὸ γεῦμα ἢ τὸ δεῖπνο, τόσο περισσότερη προσοχὴ πρέπει νὰ δῶσωμε στὸ στόλισμα. Ἡ δεύτερη εἰκόνα ποὺ παραθέτουμε θὰ σᾶς δῶσει μιὰ ἴδεα ἐνὸς στρωμένου τραπεζιοῦ.

"Ἐνα βάζο μὲ λίγα μπουμπούκια ἀπὸ μακρόμισχα τριαντάφυλλα καὶ δυὸ κηροπήγια εἶναι ἡ πιὸ ἀπλῆ καὶ συγχρόνως ἡ πιὸ δημορφη διακόσμησι. "Ἄν ἔχετε ἐμπιστοσύνη στὶς καλλιτεχνικές σας ἵκανότητες καταπιαστῆτε καὶ μὲ κάτι περισσότερο πρωτότυπο καὶ πολύπλοκο. Φτιάχτε μιὰ λουλουδένια γιρλάντα ποὺ θὰ τὴν τοποθετήσετε κυκλικὰ ἢ σὲ δυὸ παράλληλες σειρὲς ἢ σκορπίστε ἐδῶ καὶ ἐκεῖ πάνω στὸ τραπεζομάνδηλο λουλούδια.

Καί, γενικά, μὴν ξεχνᾶτε ποτὲ ὅτι στὴν διακόσμησι καὶ στὴν ἐμφάνισι τοῦ τραπεζιοῦ σας, τὰ λουλούδια θὰ δίνουν πάντα ἔνα χαρούμενο καὶ καλαίσθητο τόνο.